

Allannguutissatut siunnersuut
uunga tunngasoq

**Siunnersuut uunga: Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit
pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx , ulloq xx 2009-meersoq (aatsitassanut
ikummatissanullu inatsit)**

Aappassaanneerininnissamut Naalakkersuisunit saqqummiunneqartoq.

1. § 3, imm. 2, imatut oqaasertalerneqassaaq:

“ Imm. 2. Annikitsuinnarmik misissuinissamut aamma piaanissamut akuersissut, § 16, imm. 3 apeqqutaatinnagu, inunnut Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut tamakkiisumillu akileraartussaataasunut aammalu Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimallutik najugaqareersimasunut aamma Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani tamakkiisumik akileraartussaataareersimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaapput.”

2. § 32, imm. 2, kingorna imm. 3-itut nutaatut ilanngunneqassaaq:

“ Imm. 3. Naalakkersuisut imm. 2-imi ukiuni tallimani inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimalluni najugaqareersimanissaq aamma Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani tamakkiisumik akileraartussaataareersimanissaq pillugu piunasaqaatit saneqqussinnaavaat, qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attaveqarnera aallaavigalugu tamanna naapertuuttutut nalilerneqarpat, aammalu qinnuteqartoq ilinniarnini assigisaaluunniit pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataaniissimappat.”

3. § 38, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliit ima allanneqassapput:

” Imm. 2. Imm. 1-imi malittarisassat atuutsinneqalissanngillat akuersissutaateqartup kisermaassisussaataanngitsulli aatsitassat annikitsuinnarnik nalillit piiarniarpagit.

4. § 42, imm. 2, oqaaseqatigiit siulliit ima allanneqassapput:

” Imm. 2. Naalakkersuisut §§ 43 aamma 86 naapertorlugit akuersissuteqarnerminni imm. 1 malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffinik naammassinninnissamut qularnaarisussanik atugassarititaasussanik aalajangersaasinnaapput, ilanngullugu qularnaveequsiineq.”

5. § 45, ima oqaasertalerneqassaaq:

” § 45. Inuk Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartoq tamakkiisumillu akileraartussaataasoq, akuersissummik peqarnissamik piunasaqarfigineqarnani, inuussutissarsiutigiginagu ujaqqanik kaanngarsimasunik katersisinnaavoq.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu katersineq sumiiffinni § 16 imaluunniit § 33 malillugit akuersissuteqarfiusuni ingerlanneqassanngilaq, taamaallaallu § 39 malillugu nunap iluani ingerlataqarnissamut akuersissutit ataqqillugit ingerlanneqarsinnaalluni.

Imm. 3. Aatsitassat imm. 1 malillugu katersorneqartut tuniniarnissaat imaluunniit tuninissaat siunertaralugu suliareqqinnissaat kissaatigineqarpat, kapitali 8-mi malittarisassat malillugit sumiiffimmut aatsitassanik paaaffiusumut aatsitassanik annikitsumik paaanissamut akuersissummik qinnuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 4. Inuit § 33 malillugu akuersissummik tunineqarsimasut, Kalaallit Nunaata nunataata sananeqaataa pillugu nittarsaanissaq siunertaralugu Naalackersuisunit akuerineqareerlutik takornarianut assigisaannullu takornariatitsinermik aaqqissuussisinnaapput. Taamatut sammisaqarnissaq pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaapput.

Imm. 5. Inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqanngitsut tamakkiisumillu akileraartussaataaannngitsut ujaqqanik kaanngarsimasunik katersisinaanerat taakkuninngalu Kalaallit Nunaannit aallarussisinaanerat pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaapput.”

Nassuiaatit nalinginnaasut

Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera malitseqartillugu allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Akuersissummik tunineqarsimanani aningaasarsiutigalugu ukiumut 100.000 kr.-it angullugit naleqartunik aatsitassanik piiaanissamut atatillugu nakkutilliisarnissaq misissuisarnissarlu ajornartorsiutaasinnaasut Inuit Ataqtigiit uparuurpaat. Siumup oqaaseqartuata, aatsitassarsiornermi aningaasarsiutigalugu ingerlatat tamaasa nakkutigineqarsinnaanerit pingaaruteqartoq oqaatigaa, siunnersuutigalugulu aatsitassat akuersissummik peqarnani piiarneqarsinnaasut nalingisa annertunerpaaffissaat 50.000 kr.-nut appartinneqassasoq. Allannguutissatut siunnersuummi aamma Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa, annikitsuinnarmik aatsitassarsiornerissamut akuersissutit tunniunneqarnerannut atatillugu najukkamut akileraartarnermullu tunngatillugu piumasaqaatit sukannernerulersinneqarnissaat eqqarsaatigalugu akuersaarneqarpoq.

§ 45-mut allannguutissatut siunnersuutip pingaarnertut siunertaraa inuussutissarsiuutiginaagu aamma inuussutissarsiuutigalugu aatsitassanik ingerlataqarnissap killingisa erseqqissaatigineqarnissaat. Allannguutissatut siunnersuut malillugu inuussutissarsiuutigalugu aatsitassanik piianerit tamarmik akuersissuteqarfigineqaqqaartarnissaannik piumasaqarfigineqartalissapput, taamaattumillu aatsitassanik annikitsumik misissuinissaq piiaanissarlu pillugit inatsisissatut siunnersuummi kapitali 8-mi malittarisassanut ilaatinneqartariaqarlutik.

Allannguutissatut siunnersuutip sanalunnermut atatillugu aatsitassanik piaanerit taamaattut taakkualu atorlugit sanalukkat takornarianut tuniniarneqartarnerat ingerlatsinikkut nakkutigineqarnerisa pisariinnerulernissaat kingunerisussaavaa, kiisalu tamatumunnga atatillugu ujaqqanik erlinnartunik piaanerup tuniniaanerullu nakkutigineqarnerata pitsaanagerusumik ingerllanneqalernissaata periarfissarissaarnerulernissaa kingunerisussaallugu.

Allannguutissatut siunnersuut allaffissornikkut imaluunniit aningaasatigut Namminersorlutik Oqartussanut allatigut sunniuteqassangilaq.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Nr. 1-imut

Annikitsuinnarmik aatsitassarsiorluni misissuineq aamma piianeq pillugit kapitali 8-imi aalajangersakkat, innuttaasut nunaqavissut aatsitassarsiornermik sammisaqarsinnaanermit pisariitsumik periarfissaqarnissaannik qularnaarisussaapput. Periarfissami taassani unioqquutisinnissaq atonerluinissarlu pinngitsoorniarlugit, piniarnermut aalisarnermullu inatsimmituulli ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimasumik najugaqareersimanissat tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissaq pillugu piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

Nr. 2-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut qinnuteqartup ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaannut

aalajangersimasumik atassuteqarneranik naliliineq aallaavigalugu, ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissamik tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissamik piunasaqaammik saneqqutsisinnaanerannik periarfissinneqarput. Ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissamik tamakkiisumillu akileraartussaataareersimanissamik piunasaqaammik saneqqutsinissamik periarfissaqarneq, pingaartumik qinnuteqartunut Kalaallit Nunaata avataani ilinniartuusimasunut, sulineramik sungiusarsimasunut assigisaannilluunniit pissuteqartunut atatillugu atornerqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

Nr. 3-imut

Allannguut taamaallaat teknikkimut tunngavoq, Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap innersuussinera naapertorlugu oqaasertaq pisariaqanngitsoq peerneqarmat.

Nr. 4-mut

Allannguut Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap suliaqarnerata inerneraa, tassanilu siunnersuummi § 86 malillugu misissueqqaarnermik misissuinermillu ingerlataqarnerit akuersissuteqarfigineqarnerannut atatillugu, suliaqarnerit naammassineranni illuutininik, sanaartukkanik atortulersuutinillu ikkussukkanik ilaalu ilanngullugit sumiiffiup akuersissummi ilaatinneqartup iluani avataanilu inissisimasunik piiaanissamut pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiunut qularnaveeqqusiisarneq pillugu atugassarititaasussanik aalajangersaasoqarsinnaasoq erseqqissarnissaa siunertarineqarpoq.

Nr. 5-imut

§ 45, imm. 1-imut

Aatsitassarsiornermik ingerlataqarnerit aatsaat akuersissut Naalakkersuisunit tunniunneqarsimasoq naapertorlugu pisarnissaannik piunasaqaammik, aatsitassanik kaanngarsimasunik inuussutissarsiuutiginaq katersisarneq kisimi ilaatinneqanngitsoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inuussutissarsiuutiginaq aatsitassanik katersinerup ilisarnaatigaa, annertussusiisa nalingisalu annikinnerat, aatsitassallu tunineqartussaanaatik imaluunniit tuniarnissaat siunertaralugu sularinissaannut ilaanatik, taamaallaalli nammineq atugassat atornerqassallutik, assersuutigalugu sunngiffimmi aliikkutaralugu ujaqqanik katersineq. Akerlianik tunisassiornissaq siunertaralugu aatsitassanik katersineq imaluunniit tuniniaqqitassanik aatsitassanik piiaaneq imaluunniit inuussutissarsiuutigalugu aatsitassanik katersineq, inuussutissarsiuutigalugu aatsitassanik piiaanertut paasineqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfimmik tigusineranni, atortussiassanik aatsitassanik pisunik nunap inoqqaavisa katersinissamut piiaanissamullu periarfissaqarnissaat pillugu immikkut maleruagassaqaarnissaaq pisariaaruppoq. Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanik pisut ilaalu ilanngullugit pigisarinissaannut piarnissaannullu piginnittussaataapput. Aatsitassanut suliassaqarfimmik tigusinermi siunertarineqarpoq Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik, suliaqarnerit suliassaqarfimmi inatsisitigut maleruagassat naapertorlugit ingerlanneqartut, sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutigissaat.

Aalajangersagaq taamaallaat aningaasarsiuutiginaq piiaanissamut atuuppoq. Aatsitassanik aningaasarsiuutigalugu piiaanissaaq kissaatigigaanni tamatumunnga akuersissummik qinnuteqartoqartussaavoq. Taamaalilluni piiaaneq Namminersorlutik Oqartussat maleruagassat aalajangersagaat malillugu ingerlanneqarnissaat, nalingisalu sapinngisamik

ataatsimut isigalugu inuiaqatigiinnut tutsinneqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Aalajangersakkap kapitali 8-mi aalajangersakkat peqatigalugit aatsitassanik annikitsumik misissuinessaq pīaanissarlu pillugit aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32-mi aalajangersakkat taarserpai, tassani ima allassimagami:

”Kalaallit Nunaanni innuttaasut najugaqavissut manna tikillugu inatsit manna malillugu immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinatik aatsitassanik katersisinnaapput pīaasinnaallutillu.

Imm. 2. Imm. 1-mi aatsitassanik katersinissamut pīaanissamullu periarfissatut atatiinnagaq, aatsitassanik pīaanissamut kisermaassilluni akuersissut inatsit manna malillugu allanut tunniunneqarsimasoq ataqqillugu taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi kommunip iluani imm. 1 malillugu aatsitassanik katersinissaq pīaanissarlu pillugit erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaavoq.”

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 2-mi aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqissaarneq, misissuineq pīaanerlu taamaallaat inatsisini malittarisassat malillugit akuersissut tunniunneqarsimasoq malillugu pisinnaasut.

§ 32-p oqaasertalersorneqarnerani ima allanneqarpoq (Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, Tillæg A, ammukartoq 5993):

”Aalajangersagaq imarisamigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 30-at assigaa.”

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup oqaasertalersorneqarnerani aalajangerneqarpoq, aalajangersakkap periutsip atatiinnarnissaa siunertarigaa, aatsitassanut inatsimmi 1965-imeersumi § 1, imm. 2-mi tunngaviusup tunuliaqutaa ineriartortinneqarsimalluni. Tamatuma nassatarisimavaa, aatsitassanik katersinerit pīaanerillu ilaat pillugit immikkut akuersissuteqarnissaq pisariaqanngitsoq.

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup oqaasertalersorneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip § 30-anut nassuiaatini makku ilanngunneqarput, taannalu aatsitassanut inatsimmi 1991-imeersumi § 32-ani aalajangersakkap imarisamigut assigisaa:

”Siunnersuutip § 30-ani siunertaavoq periutsip atatiinnarnissaa, inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2-mi tunngaviusup tunuliaqutaa ineriartortinneqarsimalluni, immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinani aatsitassanik katersinerit pīaanerillu ilaat eqqarsaatigalugit. Aalajangersagassatut siunnersuummi manna tikillugu pineqarput ujaqqanik pinneraatissanik (ujaqqat erlinnartut nalikinnerit) assigisaallu assassorluni suliarinninnissanut tunngaviusussat kiisalu aatsitassat sanaartornermut atortussat imaluunniit kiassarnermut siunertallit assigisaallu: Katersinerit manna tikillugu ingerlataqartunut killeqartinneqassaaq, suliffissuarni tunisassiornermut eqqaanartuunngitsut, amerlasuunillu tamatumunnga atatillugu aningaasalersuiffissaanngitsut, tak. tamatumunnga § 1-mi oqaaseqaatit...”

Aalajangersagaq malillugu katersisarnerup suunera oqaasertalersuinerni periuseq nassuiarneqarpoq, katersisarneq maannakkut pisartutut ingerlatanut killilerneqartoq tunisassiornermut isikkoqanngitsunut, tamatumunngalu atatillugu amerlanerusunik aningaasaliisoqartussaani.

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32, imm. 2-mi allassimavoq, imm. 1 malillugu aatsitassanik katersisinnaaneq pīaaasinnaanerlu, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik taamaattunik tunniussisoqarsimappat, allat aatsitassanik pīaanissamut kisermaassilluni akuersissuteqarfigisaat ataqqillugit taamaallaat pisinnaasoq. Sumiiffik pīaanissamut akuersissuteqarfinnut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanerat pīaaasinnaatitaanerallu sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq, aatsitassat akuersissuteqarfiusunut ilaasut eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkap oqaasertalersorneqarnera malillugu tamatumunnga assersuutigalugu ilaavoq innuttaasut sumiiffimmi aamarsuarnik katersisinnaanerat, aamarsuarnik pīaanissamut kisermaassilluni akuersissummik tunniussiffigineqarsimasumi.

Siunnersuummi § 45-mi aalajangersagaq annikitsumik aatsitassarsiorluni misissuineq pīaanerlu pillugit kapitali 8-imi aalajangersagaq peqatigalugu, kalaallit innuttaasut aatsitassanik katersisinnaanerannik ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissaanerullunilu. Inuit akuersissummik peqaratik aatsitassanik katerserusuttut pīaarusuttullu, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartussaapput tamakkiisumillu akileraartussaataassallutik.

§ 45, imm. 2-mut

Aalajangersakkami aatsitassanut inatsisimmi maannakkut atuuttumi § 32, imm. 2 ingerlateqqinneqarpoq.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq imm. 1 malillugu katersineq inatsit manna malillugu misissuinissamut akuersissutit aamma pīaanissamut akuersissutit tunniunneqarsimasut allat ataqqillugit taamaallaat ingerlanneqassasoq.

Aalajangersakkami allassimavoq, aatsitassanik katersisinnaaneq taamaallaat pisinnaasoq, allat aatsitassanik pīaanissamut kisermaassilluni akuersissuteqarfigisaat ataqqillugit, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik taamaattunik tunniussisoqarsimappat.

Sumiiffik pīaanissamut akuersissuteqarfinnut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanerat sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq.

§ 45, imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassanik imm. 1 malillugu inuussutissarsiutiginaq katersorneqarsimasunik aatsitassanik annikitsumik pīaanissamut inuit qinnuteqarsinnaanerat.

Aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu assinganik atuuppoq, inuk annikitsumik ingerlataqarnissamut akuersissummik qinnuteqarsinnaasoq, aatsitassanik misissuinermi pīaanermillu ingerlatsineq § 32-mi ilanngunneqarsimasut sipporlugit annertussuseqarpat siunertaqarpallu.

Annikitsumik ingerlatsinissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, qinnuteqartup aatsitassat sumi aamma qanoq katersuisimanini, aamma pīaaneq imm. 1 aamma 2 malillugit ingerlanneqarsimasoq uppersarsinnaappagu.

§ 45, imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, takornariatitsinermillu inuussutissarsiornermut tunngasuulluni.

Aalajangersagaq periarfissiivoq, inuit § 33 malillugu annikitsumik ingerlatsinissamut akuersissummik tunineqarsimasut takornarianik takornariatitsinermik aqqissuussisinnaasut,

ilanngullugu takornariat ujaqqanik katersisinnaanerannik periarfissillugit. Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, ataatsimut isigalugu Naalakkersuisut akuersisimanissaat pisariaqartoq, tamatumunngalu atatillugu takornariatitsisoqarluni ujaqqanik sammisaqarluni angalaartitsinernik sammisaqarnerit pillugit ataatsimut isiginnittumik Naalakkersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Taamatutaaq aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, sammisaqarnerit pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut.

§ 45, imm. 5-imut

Aporfissat nalinginnaasut iluarsinissaat aalajangersakkap siunertaraa, tassalu takornariat Kalaallit Nunaannullu tikeraartut ujaqqamik arlalinnilluunniit tammajuitsussatut Kalaallillu Nunaannut eqqaassutissaminnik aallarussuinissaminnik annertuumik kissaateqartarnerat. Taamatut katersisarnerit aningaasarsiornissamik soqutigisaqarnermik tunngaveqanngitsut, kiisalu Kalaallit Nunaannit nalilinnik annissuiffiunngitsut, nalunaarummi maleruagassiornissaat siunnersuutigineqarpoq, tassani Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaallutik, ilanngullugit annikinnerpaaffissat pillugit malittarisassat. Aalajangersakkap nalunaarusiornermut atorneqarnissaa tunngavigineqarpoq, tassani maleruagassiorneqassaluni ujaqqanik aningaasarsiutigalugu naleqanngitsunik katersisinnaanermik periarfissiinissaq, ilanngullugu sumiiffiit, oqimaassusissat ilaalu ilanngullugit, suliaasaqarfimmik aqutsinissamik oqilisaataasussat.